

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov
EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

PaedDr. Jana Čubirková

**Opakujeme na Testovanie 9 – 6.časť
Cvičenia zo slovenského jazyka, 9.ročník
(pracovné listy)**

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: PaedDr. Jana Čubirková

Kontakt na autora UZ: cubirkovajana@gmail.com

Názov: Cvičenia zo slovenského
jazyka, 9. ročník

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Peter Kimák-Fejko

ISBN 978-80-565-0515-1

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

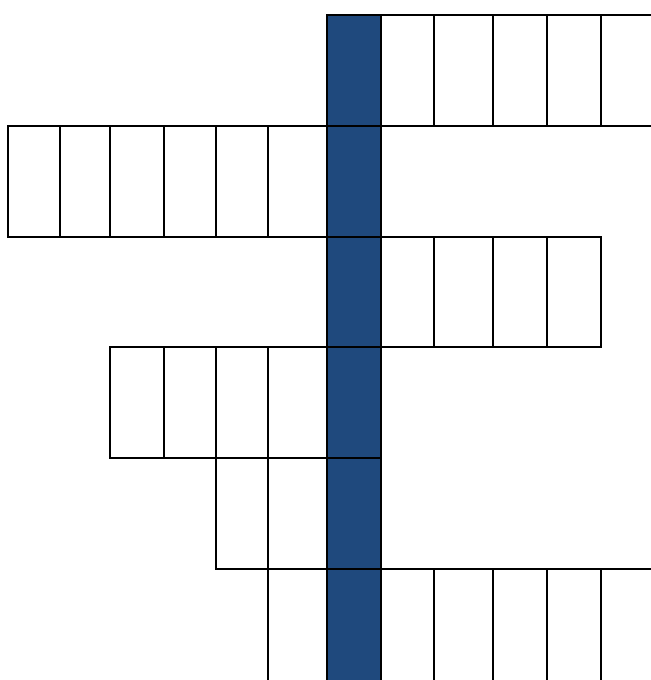
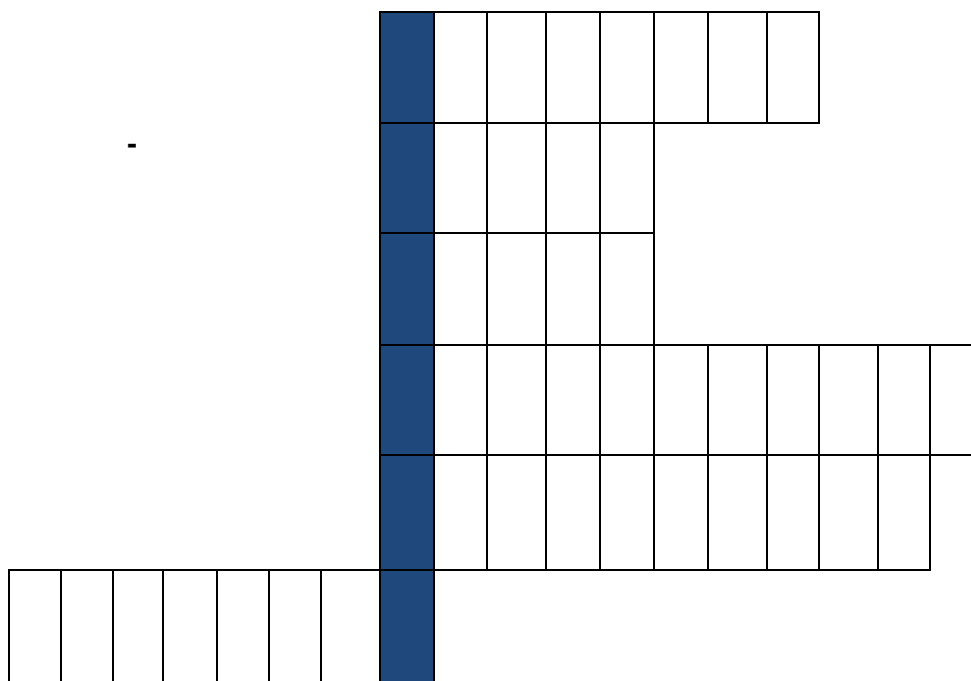
Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Pracovný list č.1: Spôsoby obohacovania slovnej zásoby.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Pracovný list č.2: Tvorenie nových slov odvodzovaním pomocou slovotvornej predpony.....	7
Pracovný list č.3: Tvorenie nových slov odvodzovaním pomocou slovotvornej prípony.....	10
Pracovný list č.4: Tvorenie nových slov skladaním.....	12
Pracovný list č.5: Skracovanie slov	16
Pracovný list č.6: Tvorenie združených pomenovaní	23
Pracovný list č.7: Prenášanie významu slov	27
Pracovný list č.8:Preberanie slov cudzieho pôvodu	31
Pracovný list č.9: Pravopis slov cudzieho pôvodu	33
Pracovný list č.10: Záverečné zhrnutie	34
Zoznam bibliografických odkazov	37

Pracovný list č.1: Spôsoby obohacovania slovnej zásoby

1. V nasledujúcej tajničke sa dozviete, ako sa volá súhrn všetkých slov v národnom jazyku:

1. Ako sa nazývajú slová s rovnakým významom?
2. Ako sa nazýva pád, na ktorý sa pýtame o kom? o čom
3. Ako sa volá skupina slov, ktorá pomaly zo slovnej zásoby vypadáva?
4. Podľa vzoru sa skloňujú podstatné mená stredného rodu, ktoré sú zakončené na –ie.
5. Ako sa nazývajú slová, ktoré vznikajú preto, lebo vznikajú nové predmety a tie musíme pomenovať?
6. Ako sa nazývajú slová opačného významu?
7. Ohybné plnovýznamové slová, ktoré zastupujú podstatné mená, sa nazývajú
8. Ohybné plnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú činnosť alebo stav, sa nazývajú
9. Podľa vzoru sa skloňujú neživotné podstatné mená mužského rodu, ktoré sú zakončené na mäkkú spoluhlásku.
10. Ako sa nazýva časť slovnej zásoby, ktorá zahŕňa slová, ktoré sa najčastejšie používajú?
11. Podľa vzoru sa skloňujú neživotné podstatné mená mužského rodu, ktoré sú zakončené na tvrdú alebo obojakú spoluhlásku.
12. Neohybné neplnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú osobný postoj hovoriaceho k výpovedi, sa nazývajú

2. Doplňte spôsoby, akými obohacujeme slovnú zásobu. Ako pomôcka vám poslúžia nasledujúce príklady:

- A/ vypočítať, napísať – odvodzovanie slov pomocou slovotvornej predpony
- B/ mamička, dedinka -
- C/ vodovod, zememerač -
- D/ pole sa roztancovalo, potôčky slz -
- E/ žiacka knižka, triedna kniha -
- F/ kg, a pod. -
- G/ diplom, hymna -

3. K nasledujúcim slovám napíšte, akým spôsobom vznikli:

- A/ slávnostný -
- B/ automapa -
- C/ prečítať -
- D/ je ticho ako mucha -
- E/ bicykel -
- F/ CI -
- G/ MÚ -
- H/ emócie -
- I/ mraky plačú -
- J/ mestečko -
- I/ dopravný podnik -
- J/ premeniť sa -
- K/ zakričať -
- M/ a i. -
- N/ pospať si -
- O/ mobilný telefón -
- P/ diplomat -
- R/ ekológia -
- S/ prekrásny -
- T/ kancelársky papier -
- U/ cm -

Pracovní list č.2: Tvorenie nových slov odvodzovaním pomocou slovotvornej predpony

1. Rozhodnite o pravdivosti nasledujúcich tvrdení:

ÁNO-NIE Odvozené slová sa tvoria zo zloženého slova.

ÁNO-NIE Odvozené slová sa tvoria zo základového slova.

ÁNO-NIE Odvozené slovo sa skladá zo slovotvornej predpony a slovotvorného základu.

ÁNO-NIE Odvozené slovo sa skladá zo slovotvornej predpony a zloženého slova.

ÁNO-NIE Slovtvorná predpona je časť odvodeného slova, ktorá stojí pred slovotvorným základom a významovo ho mení.

ÁNO-NIE Slovtvorná predpona je časť odvodeného slova, ktorá stojí za slovotvorným základom a významovo ho mení.

ÁNO-NIE Slovtvorný základ je časť odvodeného slova, ktorá ostane po odtrhnutí slovotvornej predpony.

ÁNO-NIE Slovtvorný základ je časť odvodeného slova, ktorá ostane po odtrhnutí zloženého slova.

2. Vo vetách nájdite odvodené slová, ktoré vznikli odvodzovaním pomocou slovotvornej predpony. Podčiarknite ich a zvislou čiarou naznačte slovotvorný základ a slovotvornú predponu:

A/ Vypočítajte príklad z učebnice!

B/ Prečítajte si rozprávku!

C/ Urobte veľkonočnú kraslicu!

D/ Napíšte slohovú prácu!

E/ Vysvetlite túto vetu!

F/ Vymyslite krátky príbeh o prázdninách!

G/ Prepočítajte tento príklad ešte raz!

H/ Vymýšľajte príbeh vo dvojiciach!

I/ Zahrajte sa s abecedou!

J/ Zaspievajte si pesničku!

K/ Roztried'te slovné druhy na ohybné a neohybné!

M/ Napíšte cvičný diktát!

N/ Utvorte minulé čas od týchto slovíes!

3. Pomenujte obrázok slovesom a napíšte k nemu päť odvodených slov pomocou slovotvornej predpony:

.....

.....

.....

4. Doplňte správne nasledujúcu tabuľku:

SLOVOTVORNÁ PREDPONA	SLOVOTVORNÝ ZÁKLAD	ODVODENÉ SLOVO
vy-	-písať	
		poupratovať
zo-		zohriať
		vyskočiť
vy-	-plniť	
		zapísať
		vygumovať
		pridať

5. Vypíšte slová, ktoré vznikli predponou ne- :

neprísť, nechťík, nenávisť, nesmelý, neposlušný, neúspech, nepekňý, nevesta, neha,
nemehlo, nezbedný, neúmyselný, nezbedník, necht, nezabudnúť, neprísť, nemilý,
nezábudka, nevelký, nenapísať, nekonečný, nenáročný, neodovzdať, nevládny

.....
.....

6. Vyberte slovo, ktoré nepatrí do radu:

A/ nastúpiť – náhoda – náboženstvo

B/ opísať – otec – okno

C/ popol – poliať – poctivosť

D/ napísať – Nataša – náhodný

E/ uhlie – ustúpiť – úžasné

Pracovný list č.3: Tvorenie nových slov odvodzovaním pomocou slovotvornej prípony

1. Prečítajte si nasledujúce inzeráty. Vypíšte odvodené slová, ktoré vznikli odvodzovaním pomocou slovotvornej prípony. Zvislou čiarou naznačte slovotvorný základ a slovotvornú príponu:

A/ Stavebná firma v Košiciach hľadá skúsených murárov a maliarov.

.....

B/ Stolárska firma ponúka prácu pre stolárov.

.....

C/ Farmaceutická spoločnosť hľadá šikovných farmaceutov a farmaceutky.

.....

D/ Obchodná spoločnosť ponúka prácu pre brigádnikov.

.....

E/ Firma v Prešove hľadá vrátnikov a strážnikov.

.....

F/ Kvetinárstvo v Prievidzi zamestná vyučených záhradkárov.

.....

G/ Divadlo Jonáša Záborského v Prešove zamestná osvetľovačov a maskérov.

.....

H/ Autoservis v Seredi hľadá vyučených mechanikov a opravárov.

.....

I/ Základná škola v Lemešanoch zamestná učiteľa/učiteľku slovenského jazyka.

.....

2. Doplňte do slov slovotvorné prípony:

A/ názvy osôb – piat __, zástupk __, koleg __, riadiť __, Prešov __, mlad __, hokej __

B/ názvy miest - pracov __, kniž __, umyv __, šat __, klz __, pracov __

C/ názvy vecí - chlieb __, zem __, kruž __, prst __, dom __, stol __, mam __

D/ názvy vlastností - úprimn __, vern __, usilovn __, ľudsk __, mil __, zl __

E/ názvy dejov - buch __, ober __, rach __, plav __, prask __, mľask __, naháň __

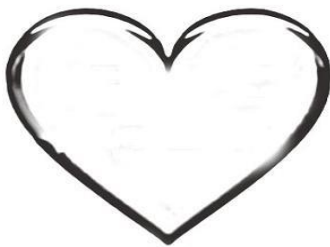
3. Veci na obrázkoch pomenujte zdrobneninou a zvislou čiarou v nich naznačte slovtvorný základ a slovtvornú príponu. Potom ich použite vo vetách:

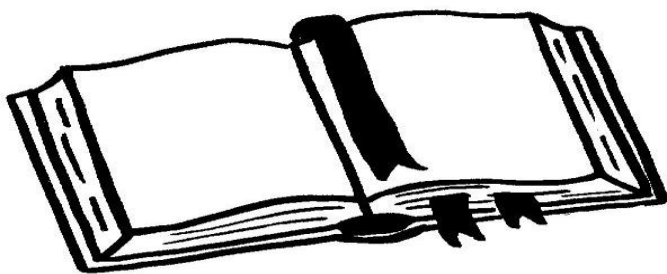
.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Pracovný list č.4: Tvorenie nových slov skladaním

1. Rozhodnite o pravdivosti nasledujúcich tvrdení:

ÁNO-NIE Skladanie je spôsob tvorenia nových slov, ktorý vzniká spájaním dvoch slov alebo slovotvorných základov.

ÁNO-NIE Skladanie je spôsob tvorenia nových slov, ktorý vzniká spojením slovotvorného základu a slovotvornej predpony.

ÁNO-NIE Skladanie je spôsob tvorenia nových slov, ktorý vzniká spojením slovotvorného základu a slovotvornej prípony.

ÁNO-NIE Slová, ktoré vznikli spojením dvoch slov alebo slovotvorných základov, sa nazývajú slovotvorné slová.

ÁNO-NIE Slová, ktoré vznikli spojením dvoch slov alebo slovotvorných základov, sa nazývajú zložené slová.

ÁNO-NIE Slová, ktoré vznikli spojením dvoch slov alebo slovotvorných základov, sa nazývajú odvodené slová.

ÁNO-NIE Slová, ktoré vznikli spojením dvoch slov alebo slovotvorných základov, sa nazývajú skladané slová.

ÁNO-NIE Skladanie slov je slovotvorný postup, ktorým sa obohacuje slovná zásoba.

2. Nájdite vo vetách zložené slová a podčiarknite ich. Zvislou čiarou naznačte, od akých slov (slovotvorných základov) vznikli:

A/ Vynálezca vynašiel časolet.

B/ Na Silvestra vybuchovali ohňostroje.

C/ Naša zemeguľa je guľatá.

D/ Páči sa mi film Zlatovláska.

E/ Mám trojročného brata.

F/ Teším sa na celodenný výlet.

G/ Moja kamarátka je dobrosrdečná a pravdovravná.

H/ Stretol som tvojho spolubývajúceho.

I/ V škole sme sa učili o prvohorách a druhohorách.

J/ Môj sveter je pestrofarebný.

K/ Pudlík je čistokrvné plemeno.

3. V osemsmerovce vyhledejte 12 složených slov a vypište ich:

S	U	C	H	O	Z	E	M	S	K	Ý	V
D	E	Ý	D	I	A	J	T	T	N	R	Z
I	L	N	S	I	P	E	M	E	Z	U	D
V	S	I	P	E	J	E	D	L	O	V	U
A	T	E	L	A	L	U	C	E	V	E	C
E	R	A	A	E	B	O	H	M	E	Ě	H
I	E	Ý	N	Č	O	R	J	O	R	T	O
Č	D	T	V	T	V	A	S	S	D	R	L
O	O	P	E	R	O	S	P	T	I	H	O
R	M	O	M	T	D	O	M	A	M	A	Ď
C	O	C	T	N	O	L	Y	K	O	J	T
Í	R	V	E	E	B	U	L	K	L	K	P
S	I	U	A	S	Ý	K	G	C	Z	H	Y
I	E	D	Č	S	A	P	R	T	O	P	E
T	R	O	J	M	E	S	A	Č	N	Ý	I

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.

4. Ktoré časti slov patria k sebe? Správne utvorte zložené slová:

AERO	SUKŇA
MINI	KLUB
VIDEO	KAZETA
RÁDIO	GYMNASTIKA
GENERÁL	AMPÉR
RÁDIO	STRELEC
DELO	PORUČÍK
VOLT	ŽURNÁL
DŽEZ	PRIJÍMAČ
DEJE	MERAČ
ZEME	PIS
ZEME	PIS
VODO	GUĽA
ZEME	VOD

5. Doplňte chýbajúcu časť zloženého slova do nasledujúcich viet:

- A/ Na stavbe pracuje ___ vedúci.
B/ Kúpil som _____ izbový byt.
C/ Môj dom je novo _____.
D/ Susedov pes je _____ srstý.
E/ Zajtra pocestujem _____ vlakom.
F/ Každý strom má leto _____.
G/ Môj brat je ___ redaktor známeho časopisu.
H/ Dnes sme v škole písali ___ minútovku.
I/ Moja sestra je tmavo _____.
J/ Poistku platíme štvrt' _____.
K/ Chlapček dostal umelo _____ hračku.
L/ Pokazil sa nám vodo _____.
M/ Môj syn je modro _____.
N/ Táto informácia je hodno _____.
O/ Ryba nie je sucho _____ živočích.

6. Pomenujte predmety na obrázkoch zloženým slovom. Zvislou čiarou naznačte, od akých slov (slovotvorných základov) vznikli:

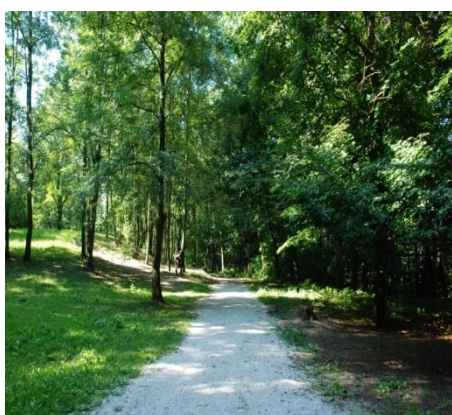
A _ _ _ _ _ A

V _ _ _ _ _ R

M _ _ _ _ _ A

L _ _ _ _ _ K

2. Prečítajte si nasledujúcu predpoveď počasia. Vypíšte z nej značky a napíšte, čo označujú:

Po celý deň bude zamračené. Denná teplota sa bude pohybovať v rozmedzí 8 až 9 °C. Pocitová denná teplota okolo 5 °C. Nočné teploty budú dosahovať 8 až 9 °C. Bude fúkať premenlivý severný vietor rýchlosťou 7 až 25 km/h, nárazovo 36 km/h.

/z internetu/

.....
.....

3. Prečítajte si nasledujúci inzerát. Vypíšte z neho skratky a značky a napíšte, čo označujú:

Predám VW PASSAT, r.v. 2003, 150 kW, najazdené 150 000 km, spotreba 7/100km, rádio na CD a MP3, cena dohodou.

Tel.č.: 054/524879

.....
.....

3. Prečítajte si nasledujúci oznam. Vypíšte z neho skratky, značky, iniciálové skratky a skratkové slová:

OZNAM

OÚ v Kecerovciach a ZŠ v Kecerovciach organizujú výlet do TANAPU.

Odchod: 15.6.2014 o 7:00 hod.

Poplatok: 15 €

4. Prečítajte si nasledujúci recept na ovocnú bublaninu. Vypíšte z neho skratky, značky a iniciálové skratky:

Na prípravu ovocnej bublaniny budeme potrebovať:

50g hrubej múky, 50g polohrubej múky, 2 PL kryštálového cukru, 2 PL práškového cukru, 1 kypriaci prášok do pečiva, 2 KL horúcej vody, 2 KL oleja.

Všetko dobre premiešame a pečieme vo vyhriatej rúre na 180°C asi 15 min.

Dobrá chuť!

5. Spojte skratky k akademickým titulom:

Ing.	doktor medicíny
Bc.	profesor
Mgr.	magister
PaedDr.	doktor práv
PhDr.	docent
JUDr.	doktor filozofie
Doc.	doktor pedagogiky
Prof.	bakalár
MUDr.	inžinier

6. Z nasledujúcich prvých písmen viacslovných pomenovaní utvorte iniciálovú skratku:

- A/ materská škola -
- B/ Slovenské národné povstanie -
- C/ Prešovská univerzita -
- D/ poštové smerovacie číslo -
- E/ Slovenská republika -
- F/ obecnú úrad -
- G/ základná umelecká škola -
- H/ obchodná akadémia -
- I/ stredné odborné učilište -

- H/ Compact Disk -
- I/ Personal Computer -
- J/ World Wide Web -
- K/ Universal Serial Bus -

7. Utvorte skratkové slovo:

- A/ International net -
- B/ Slovenská nafta -
- C/ Tatranský národný park -

8. Pomenujte obrázok skratkou, značkou, iniciálovou skratkou alebo skratkovým slovom:

(Pomôcka: s., €, MUDr., TANAP, EU, kg, Au, PC, SČK, SR)

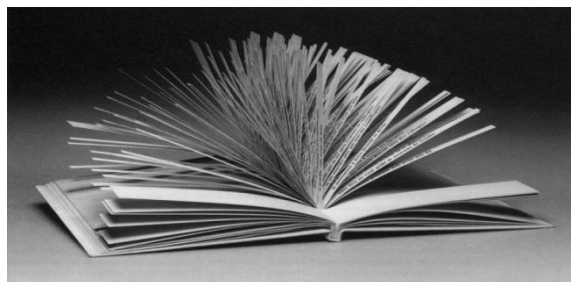
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Skratky, značky, iniciálové skratky a skratkové slová z 8. cvičenia roztried'te do tabuľky:

SKRATKY	ZNAČKY	INICIÁLOVÉ SKRATKY	SKRATKOVÉ SLOVÁ

Pracovný list č.6: Tvorenie združených pomenovaní

1. Doplňte správne nasledujúcu vetu:

Viacslovné ustálené pomenovanie sa skladá z viacerých slov, ale pomenúva jedinú vec, dej alebo stav. Ak pomenúva skutočnosť priamo, nazýva sa _____
_____.

2. Zistite a označte, ktoré slovné spojenia sú združené pomenovania:

ÁNO NIE

- A/ pekné oblečenie
- B/ Banská Bystrica
- C/ cestná doprava
- D/ usilovný žiak
- E/ dobrý človek
- F/ prídavné meno
- G/ Univerzita Komenského
- H/ holiaci strojček
- I/ minerálna voda
- J/ špinavé jazero
- K/ obývacia izba
- L/ maratónsky beh
- M/ pondelkové vstávanie
- N/ zasadacia miestnosť
- O/ atramentové pero
- P/ televízny prijímač
- R/ nemecký jazyk
- S/ triedna kniha
- T/ čierne pero
- U/ panelový dom
- V/ vysoký dom
- X/ zaujímavá kniha
- Z/ úhl'adné písmo

3. Doplňte chýbajúcu časť združených pomenovaní:

A/ detský, zápal, zubná,
polohrubá, Slovenská, zubný

B/ lístok, karta, kancelária,
..... plyn, úrad, doprava

4. Združené pomenovania nahrad'te jednoslovnými pomenovaniami:

A/ panelový dom -

B/ krátke nohavice -

C/ benzínová pumpa -

D/ zubný lekár -

E/ minerálna voda -

F/ učiteľka nemčiny -

G/ obývacia miestnosť -

H/ televízny prijímač -

I/ operačná sála -

J/ tranzistorové rádio -

5. Napíšte správne nasledujúce viacslovné názvy:

A/ _ákladná _škola v _určianskych _epliciach

B/ _tredné _dborné _čilište v _abinove

C/ _lovenské _árodné _ivadlo v _ratislave

D/ _lica _ána _ottu vo _ranove _ad _opľou

E/ _mestie _ilana _Astislava _tefánika v _oldave _ad _odvou

F/ _ardejovský _kres

G/ _renčiansky _raj

H/ _rásna _ôrka

I/ _ravský _ámok

J/ _ysoké _atry

K/ _iely _áh

L/ _rešovská _niverzita

M/ _ymnázium _vätej _oniky v _rešove

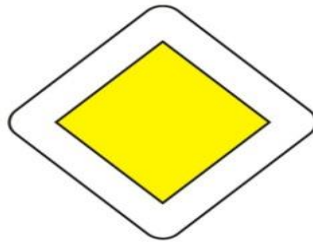
N/ _rezová _od _radlom

O/ _unajská _treda

6. Pomenujte dopravné značky združeným pomenovaním:

S _ _ _ Á U _ _ _ A

H _ _ _ _ Á C _ _ _ A

P _ _ _ A Z _ _ A

B _ _ _ _ _ _ Á P _ _ _ A

7. Podčiarknite slovo, ktoré do riadku nepatrí:

A/ nákladné auto – veľké auto – luxusné auto

B/ zhustená doprava – lodná doprava – bezpečná doprava

C/ mobilný telefón – vybitý telefón – moderný telefón

D/ podstatné meno – pekné meno – moderné meno

E/ diplomová práca – ťažká práca – lákavá práca

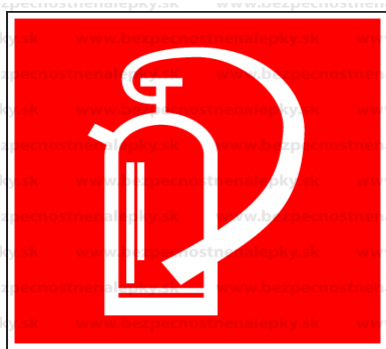
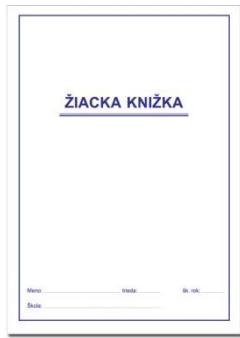
F/ terénne auto – čierne auto – malé auto

G/ ilustrovaná kniha – triedna kniha – detská kniha

H/ tranzistorové rádio – pokazené rádio – moderné rádio

I/ čistá voda – špinavá voda – minerálna voda

8. Pomenujte predmet na obrázku združeným pomenovaním:

Pracovný list č.7: Prenášanie významu slov

1. Doplňte správne tajničku:

M														
M														
F														

1. vzniká najčastejšie prenášaním významu pomenovania na základe vonkajšej podobnosti.
(Pole je jedna živá tvár.)
2. Prenesenie pomenovania na základe nejakej vnútornej podobnosti sa volá
(Čítam Podjavorinskú.)
3. ustálené slovné spojenie, ktoré má prenesený (obrazný) význam.
(Strelil capa.)

2. Podčiarknite vety, v ktorých majú slová prenesený význam:

- A/ Na hrnci sa odlomilo ucho. – Začervenalo mu ucho.
- B/ Bolí ma pravé oko. – Na kuracej polievke sa tvorí masťné oko. – Mám rád volské oko. – Urobilo sa mi očko na silonkách.
- C/ Tvoje slová boli naozaj ostré. – Dávaj pozor, lebo tento nôž je ostrý.
- D/ Vták letí. – Lietadlo letí.- Čas letí.
- E/ Bolí ma hlava – Kúpil som hlavu kapusty. – Otec je hlava našej rodiny. – Hlavou štátu je prezident.
- F/ Vták si zranil krídlo.- Futbalista hrá ľavé krídlo. – Lietadlo má mohutné krídla. – Na dverách sa pokazilo jedno krídlo.
- G/ Pred nami sa rozprestiera širé more. – Dostalo sa mu more uznania.

3. Správne spojte frazeologizmy s vysvetlením ich významu:

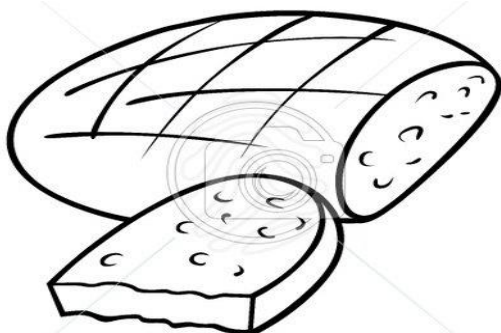
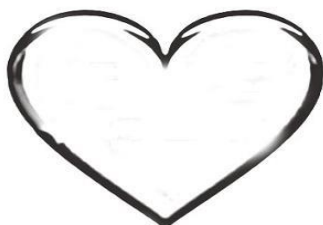
ZAJAČIE ÚMYSLY	falošný plač
KROKODÍLIE SLZY	chce ujsť
ORLÍ ZRAK	má dobrý zrak

4. Vysvetlite nasledujúce frazeologizmy:

- A/ ani muche by neublížil -
- B/ zapíš si to za uši -
- C/ pýši sa cudzím perím -
- D/ zarába ťažké peniaze -
- E/ má tenké uši -
- F/ lieta v oblakoch -
- G/ ani prstom nepohne -
- H/ pohnúť rozumom -
- I/ má husiu kožu -
- J/ stojí si za slovom -
- K/ položil ho na lopatky -
- L/ hádže hrach na stenu -
- M/ stúpa mu na päty -
- N/ je akoby mechom udretý -
- O/ stojí si na vedení -
- P/ vstal ľavou nohou z postele -
- R/ kúpil mačku vo vreci -
- S/ padli si do oka -
- T/ vzal rozum do hrsti -
- U/ uplietli naňho bič -
- V/ v lyžičke vody by ho utopil -
- X/ dáva sa na zlé chodníčky -
- Y/ dostal košom -
- Z/ prešiel mu cez rozum -

6. Utvorte ustálené nepriame pomenovania, ktoré vyjadrujú pozitívne ľudské vlastnosti:

Ako pomôcka vám poslúžia nasledujúce obrázky:

Pixmac.cz 83464539

9. Striedanie prízvuchných a neprízvuchných slabík je

10. Veršový systém, ktorý je založený na rovnakom počte slabík, sa volá

2. Správne spojte slová cudzieho pôvodu s jeho významom:

DEFINÍCIA	vymyslený, neskutočný
GENITÍV	poučka
GÉNIUS	2. pád
IMPULZ	mimoriadne nadaný človek
FIKTÍVNY	popud, podnet, pohnútka konania
INKLINOVAŤ	posmešný, výsmešný
IRONICKÝ	mať sklon, určitú záľubu v niečom

3. Prečítajte si nasledujúci inzerát. Vypíšte z neho slová cudzieho pôvodu a vysvetlite ich význam:

Mám 25 rokov a som administratívna pracovníčka. Hľadám si akúkoľvek prácu v administratíve. Som flexibilná, kreatívna, spontánna, vždy optimistická a pozitívna. Mám objektívny úsudok. Som komunikatívny typ. Mám skúsenosti s realizáciou podujatí rôzneho druhu: konferencie, semináre a workshopy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pracovný list č.9: Pravopis slov cudzieho pôvodu

1. Správne doplňte i/í, y/ý do nasledujúcich slovných spojení:

h_potekárny úver, s_non_mný v_raz, t_p_cká črta, zaujímavá d_skusia, hudobný g_č, komun_kačné s_tuácie, text_lný priem_sel, horský b_c_kel, d_g_tálny fotoaparát, nádherné jub_leum, záhradný gr_l, prasknutá pneumat_ka, záverečný komprom_s, ľudová trad_cia, hokejové sem_f_nále, grécka m_tológia, eg_ptské hierogl_f_, v_rtuálna real_ta, organ_zátor koncertu, ekonom_cká s_tuácia, hudobný fest_val, pol_t_cká s_tuácia, hudobný v_rtuóz, mestský amf_teáter, horská exped_cia, detekt_vna kniha, dobrodružný f_lm, telev_zny prijímač, l_tosférické dosky, kar_katúra osoby, ep_cký žáner, l_r_cká báseň, auto na l_z_ng, kom_cká postava, k_sel_na s_rová, vianočné g_rlandy, h_storický f_lm, ch_rurg_cké oddelenie, dlhé k_lometre, slovenská f_lharmónia, zeleninové r_zoto, združený r_m, ranná nervoz_ta, zaslúžený d_plom, s_mpatické gesto, molekulárna f_z_ka, m_n_ster životného prostredia, obecné k_no, nová g_tara, odvážny r_tier, publ_c_st_cký štýl

2. Pomenujte básnický umelecký prostriedok slovom cudzieho pôvodu:

A/ les hlasno narieka -

B/ závan leta -

C/ čítam Hviezdoslava -

D/ okúzľujúci výhľad -

3. Pomenujte obrázky slovom cudzieho pôvodu a použite ho vo vete:

G _ _ _ _ _ A

H _ _ _ A

.....

Pracovný list č.10: Záverečné zhrnutie

1. Slovná zásoba sa skladá z:

- A/ jadra slovnej zásoby a okraja slovnej zásoby
- B/ jadra slovnej zásoby
- C/ okraja slovnej zásoby
- D/ len zo slov cudzieho pôvodu

2. Slovná zásoba sa:

- A/ neustále obohacuje
- B/ nevyvíja
- C/ nemení
- D/ nebohacuje

3. Slová prepísať, nakresliť, odletieť vznikli:

- A/ odvodzovaním pomocou slovotvornej prípony
- B/ odvodzovaním pomocou slovotvornej predpony
- C/ skladaním
- D/ prenášaním významu

4. Slová prepísať, nakresliť, odletieť sú:

- A/ zložené slová
- B/ odvodené slová
- C/ združené pomenovania
- D/ slová cudzieho pôvodu

5. Slová dedinôčka, stromček, opravár vznikli:

- A/ prenášaním významu
- B/ odvodzovaním pomocou slovotvornej predpony
- C/ odvodzovaním pomocou slovotvornej prípony
- D/ skladaním

- 6. Slová dedinôčka, stromček, opravár sú:**
- A/ združené pomenovania
 - B/ odvodené slová
 - C/ zložené slová
 - D/ slová cudzieho pôvodu
- 7. Slová pestrofarebný, lukostrelec, Lomidrevo vznikli:**
- A/ odvodzovaním pomocou slovotvornej prípony
 - B/ odvodzovaním pomocou slovotvornej predpony
 - C/ skladaním
 - D/ preberaním slov z cudzích jazykov
- 8. Slová pestrofarebný, lukostrelec, Lomidrevo sú:**
- A/ slová cudzieho pôvodu
 - B/ zložené slová
 - C/ združené pomenovania
 - D/ odvodené slová
- 9. V ktorej možnosti sa nachádzajú združené pomenovania?**
- A/ triedna kniha, ilustrovaná kniha
 - B/ cestná doprava, lodná doprava
 - C/ modrý sveter, bavlnený sveter
 - D/ detektívny film, zaujímavý film
- 10. V ktorej možnosti sa nachádzajú frazeologizmy?**
- A/ cválal na koni
 - B/ sedel ako mucha
 - C/ bol zaneprázdnený
 - D/ odišiel do práce

11. V ktorej možnosti sa nachádza metafora?

- A/ more papierov
- B/ čítame Janka Kráľa
- C/ kúpim Sládkoviča
- D/ celé mesto smúti

12. V ktorej možnosti sa nachádza metonymia?

- A/ prameň bolesti
- B/ líška na kabáte
- C/ hviezdy mlčia
- D/ chatka sa ukrýva

13. V ktorej možnosti sú skratky, značky, iniciálové skratky a skratkové slová napísané správne?

- A/ atď., km, ZŠ, TANAP
- B/ ATĎ, KM, Zš, TaNap
- C/ atď, km., zš, tanap
- D/ atď, km, ZŠ., TANAP.

14. V ktorej možnosti je správne vysvetlené slovo cudzieho pôvodu?

- A/ kreatívny – skúpy
- B/ ideálny – zlý
- C/ pozitívny – dobre naladený
- D/ biografický – usilovný

15. V ktorej možnosti sú slová cudzieho pôvodu bez pravopisnej chyby?

- A/ športová disciplína, dyrigovať koncert
- B/ diktovať diktát, literárna teória
- C/ zranený ciklysta, chyrurgycký zákrok
- D/ relatívny pokoj, ekonomycký úsek

Zoznam bibliografických odkazov:

1. Kol. aut. (1997) *Krátky slovník slovenského jazyka*. Tretie vydanie, 1997, ISBN: 80-224-0464-0
2. Kol. aut. (1998) *Pravidlá slovenského pravopisu*. Druhé vydanie, 1998, ISBN: 80-224-0532-9
3. Kol. aut. (2005) *Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax*. Prvé vydanie, 2005, ISBN: 80-969159-1-6
4. Kol. aut. (1997) *Slovník cudzích slov*. Prvé vydanie, 1997, ISBN: 80-967524-7-2
5. Kol. aut. (2004) *Synonymický slovník slovenčiny*. Tretie vydanie, 2004, ISBN: 80-224-0801-8
6. KRAJČOVIČOVÁ, J. a kol. (2011) *Slovenský jazyk pre 7. ročník základnej školy*. Druhé vydanie, 2011, ISBN: 978-80-10-02174-1
7. KRAJČOVIČOVÁ, J. a kol. (2012) *Slovenský jazyk pre 8. ročník základnej školy*. Druhé vydanie, 2012, ISBN: 978-80-10-02375-2
8. SMIEŠKOVÁ, E. (1989) *Malý frazeologický slovník*. Piate vydanie, 1989, ISBN: 80-08-00009-0

Internetové zdroje a zdroje obrázkov:

1. <http://www.slex.sk/index.asp>
2. https://www.google.sk/search?q=krátky+slovník+slovenského+jazyka&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=tKVBU93AAey07QaHtYD4
3. https://www.google.sk/search?q=koleno&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=47BFU-_NL-WJ7AbtsIDAAQ&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw
4. https://www.google.sk/search?q=historický+slovník+slovenského+jazyka+online&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=1_tGU6vaL7
5. https://www.google.sk/search?q=kreslenie&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=_jhxU4SmFMb04QSIqoHgCw&sqi=2&ved=0CAYQ_A
6. https://www.google.sk/search?q=spánok&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=yDlxU5v8IZGX7Qa8-YGABw&ved=0CAYQ_AUoAQ&bi
7. https://www.google.sk/search?q=tanap&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=MtpzU8i6JOyM4gSG9YCABQ&sqi=2&ved=0CAY
8. https://www.google.sk/search?q=múka&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=keJzU7GkKsak7QaQl4GgBA&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw
9. https://www.google.sk/search?q=strana+v+knihe&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=XuNzU96eGavN7AaEzoDgBg&ved=0CAYQ_AU
10. https://www.google.sk/search?q=pc&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3-NzU8y5A6ro7Aa8pYDADA&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw
11. https://www.google.sk/search?q=európska+únia&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=geRzU-XMCave7AaL0oDACA&sqi=2&ved=0CA

12. https://www.google.sk/search?q=tanap&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=8ORzU-D5BczA7AbJo4DADQ&sqi=2&ved=0CAYQ_A
13. https://www.google.sk/search?q=slovenská+republika&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=K-dzU532PIne7Abx74DQCQ&sqi=2&ved
14. https://www.google.sk/search?q=slepá+ulica&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=0h91U8r1NeHA7AaXqICYCw&ved=0CAYQ_A
15. https://www.google.sk/search?q=hlavná+cesta&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=RCB1U7OdLaWg7AbMrYDACg&ved=0CAY
16. https://www.google.sk/search?q=pešia+zóna&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=qCB1U5bDIo7y7AbawIG4Bg&ved=0CAcQ_A
17. https://www.google.sk/search?q=benzínová+pumpa+dopravná+značka&tbm=isch&emsg=NCSR&noj=1&ei=OSF1U7zeIK_64QSyv4GICA#facrc=_&imgdi
18. https://www.google.sk/search?q=žiacka+knižka&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=WSR1U7bAOYOg4gTZvWE&sqi=2&ved=0C
19. https://www.google.sk/search?q=atramentové+pero&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=ZyV1U6C4OYTb7Aby-gE&ved=0CAYQ_
20. https://www.google.sk/search?q=hasiaci+prístroj&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=uyV1U_eVOcuf7AaAvYDAAG&ved=0CAYQ
21. https://www.google.sk/search?q=panelový+dom&tbm=isch&emsg=NCSR&noj=1&ei=HiZ1U4P3OqTj4QSyn4GoCw#facrc=_&imgdii=_&imgrc=K2NH4f9_k4cBe
22. https://www.google.sk/search?q=ruky&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=NGZ2U8_OHaia7QbCvoGwDA&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw
23. https://www.google.sk/search?q=srdce&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=u2Z2U7C3F6_b4QTYiYD4CA&sqi=2&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1366&bih=643#
24. <http://www.google.sk/imgres?imgurl=&imgrefurl=http%3A%2F%2Fwww.pixmac.cz%2Ffotka%2Fbochn%25C3%25ADk%2Bchleba%2F000083464539&h=0&w=0&tbnid>
25. <http://www.google.sk/imgres?imgurl=&imgrefurl=http%3A%2F%2Fwww.i-creative.cz%2F2012%2F03%2F06%2Fsovy-obrazky%2F&h=0&w=0&tbnid=FM5jQtjO>
26. https://www.google.sk/search?q=gymnastika&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=lG53U6fAGKqA7QbalYGABg&sqi=2&ved=0CAY